

El nedador

Nedava amb un crol irregular, respirant amb cada braçada o cada quatre

L'escriptor nord-americà John Cheever va néixer el 27 de maig de 1912 a Massachusetts i va morir el 18 de juny de 1982 a Nova York. Va abordar temes com les relacions frustrades, les tensions de la vida quotidiana, l'alcoholisme o l'homosexualitat, i ha estat considerat un dels autors de relats més importants del segle XX, "el Txèkhov del suburbi americà". El recordem llegint el seu conte més conegut (i potser el més perfecte), publicat per Proa i traduït per Jordi Martín Lloret: *El nedador*.

Foto: Maritè Toledo

Era un d'aquells diumenges de ple estiu que tothom mandreja assegut i diu: «Ahir a la nit vaig beure massa.» Ho podríeu haver sentit dir en els xiuxiueigs dels feligresos que sortien de l'església, en els llavis del mateix capellà, que forcejava amb la sotana al *vestiarium*, i als camps de golf i a les pistes de tennis, i a la reserva d'animals on el líder del grup Audubon patia una ressaca terrible.

-Ahir a la nit vaig beure massa -va dir en Donald Westerhazy.

-Tots vam beure massa -va dir la Lucinda Merrill.

-Devia ser el vi -va dir la Helen Westerhazy-. Jo vaig beure massa d'aquell bordeus.

Això s'esdevenia a la vora de la piscina dels Westerhazy. La piscina, alimentada per un pou artesià amb un percentatge elevat de ferro, era d'un to verd clar. Feia bo. A l'oest hi havia una massa enorme de cúmuls que s'assemblava tant a una ciutat vista des de lluny -des de la proa d'un vaixell que s'hi apropés- que podria haver tingut un nom. Lisboa. Hackensack. El sol escalfava. En Neddy Merrill era assegut a la vora de l'aigua verda, amb una mà submergida i una altra al voltant d'un got de ginebra. Era un home esvelt -semblava que tingués aquella esveltesa característica de la joventut-, i si bé no era jove ni de bon tros aquell matí s'havia deixat caure lliscant per damunt la barana i havia donat una manotada al cul de bronze de l'Afrodita que hi havia sobre la taula del vestíbul, mentre corria cap a l'aroma de cafè del menjador de casa seva. Se'l podria haver comparat amb un dia d'estiu, sobretot amb les últimes hores, i encara que no portés una raqueta de tennis ni una bossa de navegar, sens dubte transmetia una impressió de joventut, d'esport i de bon temps. Havia estat nedant, i ara respirava fondo, sorollosament, com si els seus pulmons poguessin empassar-se els components d'aquell moment, la calor del sol, la intensitat del seu plaer. Semblava que tot fluïa dins el seu pit. Casa seva era a Bullet Park, a uns dotze quilòmetres cap al sud, on les seves quatre boniques filles devien haver dinat i en aquell moment potser jugaven a tennis. Llavors se li va acudir que si tombava cap al sud-oest podria arribar a casa a través de l'aigua.

La seva vida no li imposava límits, i aquesta observació li proporcionava un plaer que no es podia explicar amb la seva insinuació de fugida. Li va semblar que veia, amb ulls de cartògraf, aquella successió de piscines, aquell corrent quasisubterrani que travessava el comtat traçant una corba. Havia fet un descobriment, una contribució a la geografia moderna; el corrent es diria Lucinda, com la seva dona. No era ni un bromista ni un ximple, però sens dubte sí que era original, i tenia una idea vaga i modesta de si mateix com una figura llegendària. Feia un dia preciós i li va semblar que una bona nedada potser n'augmentaria i celebraria la bellesa.

Es va treure un jersei que duia penjat per damunt de les espatlles i es va capbussar. Sentia un inexplicable menyspreu pels homes que no es llançaven a les piscines. Nedava amb un crol irregular, respirant amb cada braçada o cada quatre, i comptant mentalment l'un-dos un-dos de l'aleteig de les cames. No era una braçada pràctica per a les distàncies llargues, però la domesticació de la natació havia imposat uns quants costums a aquell esport, i a la part del món on ell vivia el crol era l'estil habitual. Ser abraçat i sostingut per aquella aigua de color verd clar no semblava tant un plaer com la represa d'una condició natural, i li hauria agradat nedar sense banyador, però allò no era possible tenint en compte l'abast del seu projecte. Es va impulsar amunt a l'altra vora - mai no feia servir l'escala- i va començar a travessar la gespa. Quan la Lucinda li va preguntar on anava va dir que se'n tornava a casa nedant.

Els únics mapes i plànols del recorregut que podia seguir els recordava o imaginava, però eren prou clars. Primer hi havia els Graham, els Hammer, els Lear, els Howland i els Crosscup. Travessaria Ditmar Street fins als Bunker i, després d'un breu desplaçament per terra, arribaria als Levy, als Welcher i a la piscina pública de Lancaster. Després vindrien els Halloran, els Sachs, els Biswanger, la Shirley Adams, els Gilmartin i els Clyde. Feia un dia esplèndid, i el fet de viure en un món tan generosament proveït d'aigua semblava un acte clement i benèfic. Estava animat i va creuar l'herba corrent. Tornar a casa per una ruta poc freqüent feia que se sentís com un pelegrí, un explorador, un home amb un destí, i sabia que pel camí trobaria amics; els amics s'arreglerarien a les ribes del riu Lucinda.

Va travessar una bardissa que separava la finca dels Westerhazy de la dels Graham, va passar per sota d'uns quants pomers en flor i per davant del cobert on guardaven la bomba i el filtre, i va sortir a la piscina dels Graham.

-Vaja, Neddy -va dir la senyora Graham-, quina sorpresa tan agradable. Tot el matí que intento parlar amb tu per telèfon. Vine, que et poso una copa.

Llavors es va adonar, com qualsevol explorador, que si volia arribar a la seva destinació hauria de respondre amb diplomàcia als costums i a les tradicions hospitalàries dels nadius. No volia desconcertar els Graham ni semblar maleducat, però tampoc no tenia temps per quedar-se allà gaire estona. Va nedar de punta a punta de la piscina i va seure amb ells al sol, i al cap d'uns minuts el va alliberar l'arribada de dos cotxes plens d'amics de Connecticut. Va aprofitar la confusió dels retrobaments per esmunyir-se. Va passar per davant de la casa dels Graham, va travessar una bardissa espinosa i va creuar un solar per construir fins a calcs Hammer. La senyora Hammer va aixecar els ulls de les seves roses i va veure com passava nedant, tot i que no sabia ben bé qui era. Els Lear van sentir com passava xipollejant per les finestres obertes del seu saló. Els Howland i els Crosscup no hi eren. En sortir de calcs Howland va travessar Ditmar Street i va anar cap a calcs Bunker, on va poder sentir, tot i la distància, el soroll d'una festa.

L'aigua refractava el so de les veus i les rialles i semblava que el mantingués suspès en l'aire. La piscina dels Bunker era dalt d'un turó, i va pujar unes escales fins a una terrassa on hi havia un grup d'uns vint-i-cinc o trenta homes i dones bevent. L'única persona que hi havia dins l'aigua era en Rusty Towers, flotant damunt d'un rai de goma. Oh, com n'eren de boniques i exuberants les ribes del riu Lucinda! Homes i dones pròspers reunits a la vora d'aquelles aigües de color blau safir mentre uns cambres vestits de blanc els oferien ginebra ben freda. Dalt del cel, un De Haviland vermell no parava de donar voltes amb la joia d'un nen en un gronxador. En Ned va sentir un afecte fugaç per l'escena, una tendresa per aquella reunió, com si fos una cosa que pogués tocar. Al lluny va sentir tronar. Així que l'Enid Bunker el va veure va començar a cridar:

-Ei, mireu qui tenim aquí! Quina sorpresa més agradable! Quan la Lucinda em va dir que no podríeu venir em pensava que em moria.

Va obrir-se pas cap a ell entre la gentada, i després de fer-se els petons de salutació el va dur a la barra, un trajecte que es va alentir pel fet que ell es va haver d'aturar a petonejar vuit o deu dones més i estrènyer la mà al mateix nombre d'homes. Un cambrer somrient que ja havia vist en un centenar de festes li va servir un gintònic, i en Ned es va estar una estona al costat de la barra, preocupat per no entrar en cap conversa que pogués endarrerir la seva travessia. Quan li semblava que estava a punt de quedar acorralat, es va capbussar i va nedar a prop d'un dels costats per no xocar contra el rai d'en Rusty. A l'altre extrem de la piscina va esquivar els Tomlison amb un somriure d'orella a orella i va enfilars corrent el sender del jardí. La grava li tallava els peus, però allò era l'única incomoditat. La festa es limitava a la part de la piscina, i mentre anava cap a la casa va sentir com s'esvaïa el so brillant i aquós de les veus, i el soroll d'una ràdio li va arribar de la cuina dels Bunker, on algú escoltava la retransmissió d'un partit de beisbol. Diumenge a la tarda. Es va obrir pas entre els cotxes aparcats i va resseguir el marge recobert d'herba del camí de l'entrada que sortia a Alewives Lane. No volia que el veiessin a la carretera amb el banyador, però no hi havia trànsit i va recórrer la curta distància que el separava de l'entrada de calcs Levy, senyalitzada amb un cartell de propietat privada i una bústia verda en forma de tub per al New York Times. Totes les portes i les finestres de la gran casa eren obertes, però no hi havia senyals de vida; ni tan sols se sentia bordar cap gos. Va donar la volta pel costat de la casa fins a la piscina i va veure que els Levy se n'acabaven d'anar. A la banda de la part fonda, on hi havia una caseta de banys o una glorieta d'on penjaven uns fanals japonesos, es veia una taula plena de gots, ampolles i plats amb fruits secs. Després de travessar nedant la piscina va agafar un got i es va servir una copa. Era la quarta o cinquena que prenia i ja gairebé havia recorregut la meitat del riu Lucinda. Se sentia cansat, net i content de poder estar sol en aquell moment; content de tot.

Hi hauria tempestat. La massa de cúmuls -la ciutat- s'havia alçat i enfosquit, i mentre era allà assegut va tornar a sentir la percussió dels trons. El De Haviland continuava donant voltes al cel, i a en Ned li va fer l'efecte que gairebé podia sentir com reia de plaer el pilot en plena tarda; però quan es va sentir un altre tro va enfilars cap a casa. Va sonar el xiulet d'un tren i es va preguntar quina hora devia ser. ¿Les quatre? ¿Les cinc? Va pensar en l'estació provincial a aquella hora, on un cambrer, amb l'esmòquing sota una gavadina, un nan amb unes flors embolicades amb paper

de diari i una dona que havia plorat devien esperar el tren que parava a totes les estacions. De sobte fosquejava; era aquell moment en què els ocells amb cap d'agulla semblava que organitzessin el seu cant com a reconeixement agut i entès de la tempestat imminent. De la capçada d'un roure que tenia darrere li va arribar un soroll nítid d'aigua rajant, com si haguessin obert una aixeta. Llavors el soroll de fonts es va estendre a les capçades de tots els arbres alts. ¿Per què li agradaven tant les tempestats? ¿Quin era el significat del seu entusiasme quan la porta s'obria de cop i el vent de pluja irrompia bruscament escales amunt? ¿Per què la senzilla tasca de tancar les finestres d'una casa vella semblava tan adequada i urgent? ¿Per què les primeres notes aquoses d'un vent de tempestat tenien per a ell el so inconfusible de l'alegria i de les bones notícies? Llavors es va sentir una explosió, una olor de cordita, i la pluja va assotar els fanals japonesos que la senyora Levy havia comprat a Tòquio feia dos anys, ¿o potser tres?

Es va quedar a la glorieta dels Levy fins que la tempestat va haver amainat. La pluja havia refrescat l'ambient, i en Ned es va posar a tremolar. La força del vent havia despulat un erable de les seves fulles grogues i vermelles i les havia escampades damunt l'herba i l'aigua. Com que eren en ple estiu l'arbre devia estar infestat, i tanmateix va sentir una tristesa peculiar davant d'aquell senyal de la tardor. Va redreçar les espatlles, va buidar la copa i es va encaminar cap a la piscina dels Welcher. Això suposava haver de travessar la pista de muntar dels Lindley, i el va sorprendre trobar-la plena de brossa i amb totes les barreres desmuntades. Es va preguntar si els Lindley havien venut els cavalls o passaven l'estiu fora i els havien portat a un altre lloc perquè els cuidessin. Li va semblar que recordava haver sentit alguna cosa sobre els Lindley i els seus cavalls, però el record era confús. Va continuar avançant, descalç a través de l'herba mullada, fins a calcs Welcher, on va trobar la piscina buida.

Aquesta bretxa en la seva cadena d'aigua li va causar una desil·lusió ridícula, i es va sentir com un explorador que busca la capçalera d'un riu torrencial i troba un rierol sec. Se sentia decebut i desconcertat. Marxar a l'estiu era prou habitual, però ningú no buidava la piscina. Sens dubte els Welcher se n'havien anat. Els mobles de la piscina estaven plegats, apilats i coberts amb una lona. La caseta de banys era tancada amb clau. Totes les finestres de la casa estaven tancades, i quan va donar la volta fins al camí de l'entrada va veure un cartell d'en venda clavat a un arbre. ¿Quin havia estat l'últim cop que havia tingut notícies dels Welcher? És a dir, ¿quin havia estat l'últim cop que la Lucinda i ell havien refusat una invitació per sopar amb ells? Semblava que només feia una setmana. ¿Li començava a fallar la memòria o l'havia ensinistrada tan bé en la repressió dels records desagradables que havia malmès la percepció de la veritat? Llavors va sentir al lluny com jugaven a tennis. Això el va animar, li va espolsar tots els neguits i el va deixar contemplar amb indiferència el cel tapat i l'aire fred. Aquell era el dia que en Neddy Merrill travessava el comtat nedant. Era el gran dia! Llavors es va disposar a cobrir el tram terrestre més difícil.

Si aquell diumenge a la tarda haguéssiu sortit a fer una passejada amb cotxe l'hauríeu vist, gairebé nu, plantat al voral de la Carretera 424, esperant per travessar. Probablement us hauríeu demanat si havia estat víctima d'un robatori, o si se li havia avariat el cotxe, o si només era un boig. Feia llàstima allà dret, descalç entre les deixalles de la carretera -llaunes de cervesa, parracs i trossos de pneumàtic rebentat-, i exposat a tota mena de burles. Quan va començar ja sabia que allò formava part del viatge -ho havia vist als seus mapes-, però un cop davant les fileres de vehicles que avançaven sinuoses a través de la llum estival, es va sentir poc preparat. Es van riure d'ell, li van deixar anar crits de befa, li van llançar una llauna de cervesa, i no es veia amb cor d'afrontar la situació amb dignitat i bon humor. Podria haver tornat a calcs Westerhazy, on la Lucinda encara devia prendre el sol. No havia signat res ni havia fet cap promesa ni jurament, ni tan sols a si mateix. Ell creia que l'obstinació humana era sensible al sentit comú; llavors, ¿per què era incapaç de fer-se enrere? ¿Per què estava decidit a acabar aquell viatge encara que hagués d'arriscar-hi la vida? ¿En quin moment aquella entremaliadura, aquella broma, aquell joc, s'havia convertit en una cosa seriosa? No podia tornar, ni tan sols recordava amb claredat l'aigua verda de la piscina dels Westerhazy, la sensació d'aspirar els components d'aquell dia, les veus agradables i relaxades dient que havien begut massa. En una hora, més o menys, havia cobert una distància

que feia impossible el retorn.

Un home gran que conduïa per la carretera a uns vint-i-cinc quilòmetres per hora el va deixar arribar fins al mig de la via, on hi havia una mitjana d'herba. Aquí es va exposar a les burles dels cotxes que circulaven en sentit nord, però al cap de deu o quinze minuts va poder travessar. Des d'aquí només havia de caminar una estona fins al Centre Recreatiu, a la vora del poble de Lancaster, on hi havia unes quantes pistes d'handbol i una piscina pública.

Allà l'efecte de l'aigua en les veus i la il·lusió de l'esplendor i el suspens eren com a calcs Bunker, però els sorolls eren més forts, més desagradables i més estridents, i així que va haver entrat al recinte atapeït de gent es va trobar davant el reglament. «Tots els banyistes han de passar per la dutxa abans de fer ús de la piscina. Tots els banyistes s'han de rentar els peus. Tots els banyistes han de dur el disc d'identificació.» Es va dutxar, es va rentar els peus dins una solució tèrbola i freda i es va obrir pas fins a la vora de l'aigua. Feia pudor de clor i semblava una aigüera. Un parell de socorristes enfilats dalt d'un parell de torres feien sonar uns xiulets de policia a intervals regulars i insultaven els banyistes a través d'un sistema de megafonia. En Neddy va recordar amb enyorança l'aigua de color blau safir de calcs Bunker i va pensar que nedant en aquella mena de pantà potser es contaminaria -danyaria la seva prosperitat i el seu encant-, però es va repetir que ell era un explorador, un pelegrí, i que allò només era una recolzada d'aigües estancades al riu Lucinda. Es va capbussar dins el clor, arrufant les celles amb fàstic, i va haver de nedar amb el cap per damunt de l'aigua per evitar col·lisions, però tot i així va rebre cops, esquitxades i empentes. Quan va arribar a l'extrem poc profund els dos socorristes li estaven cridant:

-Eh, vostè, el que no porta disc d'identificació, surti de l'aigua.

Els va obeir, però no el podien empaitar i va travessar la pudor de clor i de bronzejador i la tanca protectora i va passar per davant de les pistes d'handbol. Va creuar la carretera i es va endinsar a la zona de bosc de la finca dels Halloran. El bosc no estava desbrossat, i va avançar amb dificultat damunt d'aquella superfície traïdorena fins a arribar a la gespa i a la bardissa de faigs retallats que encerclava la piscina.

Els Halloran eren amics seus, una parella gran d'immensa fortuna que semblava que es divertia de pensar que la gent els prenia per comunistes. Eren uns reformadors fervents, però no eren comunistes, i tot i així el fet que els acusessin de subversió, com feien a vegades, semblava que els complaïa i els excitava. La seva bardissa de faigs era groga, i en Ned va suposar que devia estar infestada com l'erable dels Levy. Va cridar hola, hola, per avisar els Halloran que s'apropava, per pal·liar aquella invasió de la seva intimitat. Els Halloran, per motius que mai ningú no li havia explicat, no portaven vestit de bany. En realitat no calien explicacions. La seva nuesa era un detall més de l'inflexible afany reformista que els caracteritzava, i en Ned es va treure educadament el banyador abans de traspasar l'obertura de la bardissa.

La senyora Halloran, una dona corpulenta de cabells blancs i rostre serè, llegia el Times. El senyor Halloran treia fulles de faig de l'aigua amb una pala. No es van mostrar ni sorpresos ni molestos. La seva piscina potser era la més antiga del país, un rectangle de pedra natural que s'alimentava d'un rierol. No tenia ni filtre ni bomba, i les aigües eren daurades i opaques com les del riu.

-Travesso el comtat nedant -va dir en Ned.

-Vaja, no sabia que això es pogués fer! -va exclamar la senyora Halloran.

-Bé, jo he sortit de calcs Westerhazy -va dir en Ned-. D'allà a aquí hi deu haver uns sis quilòmetres.

Va deixar el banyador a la part fonda, va caminar fins a l'altre extrem i va nedar aquell tram. Mentre es donava impuls per sortir de l'aigua va sentir com la senyora Halloran deia:

-Ens han sabut molt greu totes les desgràcies que t'han passat, Neddy.

-¿Desgràcies? -va preguntar en Ned-. ¿A què es refereix?

-Home, vam sentir que havies venut la casa i que les teves pobres filles...

-Jo no recordo haver venut la casa -va dir en Ned-, i les nenes són a casa.

-Ja -va dir la senyora Halloran sospirant-. Ja... -La seva veu va omplir l'ambient amb una malenconia impròpia de l'estació, i en Ned va parlar en un to enèrgic.

-Gràcies pel bany.

-Bé, doncs, bon viatge.

Un cop creuada la bardissa es va tornar a posar el banyador i se'l va cordar. Li venia ample, i es va preguntar si en una tarda podia haver perdut pes. Tenia fred i estava cansat, i la nuesa dels Halloran i l'aigua fosca d'aquella piscina l'havien deprimat. No tenia prou forces per fer aquella travessia, però, ¿com s'ho podia haver imaginat, aquell matí, mentre lliscava barana avall i prenia el sol a calcs Westerhazy? Tenia els braços balbs. Es notava les cames entumides i les articulacions li feien mal. Però el pitjor de tot era el fred que sentia als ossos, i la sensació que ja no tornaria a recuperar l'escalfor del cos. Al seu voltant queien fulles, i el vent li portava una olor de fum de llenya. ¿Qui devia cremar llenya en aquella època de l'any?

Necessitava una copa. Un whisky l'escalfaria, l'animaria, l'ajudaria a acabar el viatge, li refrescaria la idea que travessar el comtat nedant era una fita original i valenta. Els nedadors que travessaven canals bevien brandi. Necessitava un estimulants. Va creuar la gespa que hi havia davant la casa dels Halloran i va enfilem un sender que conduïa a la casa que el matrimoni havia construït per a la seva única filla, la Helen, i el seu marit, l'Eric Sachs. La piscina dels Sachs era petita, i hi va trobar la Helen i el seu marit.

-Ei, Neddy -va dir la Helen-. ¿Que has dinat a ca la mare?

-No ben bé -va dir en Ned-. Però sí que els he passat a veure. -L'explicació va semblar prou satisfactòria.- Em sap molt greu presentar-me d'aquesta manera, però m'he refredat i he pensat que potser em podíeu donar una copa.

-I tant, m'encantaria -va dir la Helen-, però en aquesta casa no hi ha hagut ni una gota d'alcohol d'ençà que van operar l'Eric. Fa tres anys, d'això.

¿Estava perdent la memòria? ¿Que potser la seva habilitat per amagar els fets dolorosos li havia fet oblidar que s'havia venut la casa, que les seves filles tenien problemes i que el seu amic havia estat malalt? Els seus ulls van anar de la cara de l'Eric al seu abdomen, on va veure tres cicatrius blanques i suturades, dues de les quals feien almenys trenta centímetres de llarg. Ja no tenia melic, ¿i què faria, va pensar, la mà errant que a les tres de la matinada llisca sota el llit per comprovar les virtuts de l'altre, amb un estómac sense melic, sense vincle amb el naixement, amb aquella bretxa en la successió?

-Segur que els Biswanger te'n donen una -va dir la Helen-. Estan celebrant una bona festassa. Se sent des d'aquí. Escolta!

La Helen va alçar el cap, i de l'altra banda de la carretera, de les gesses, dels jardins, dels boscos i dels camps en Ned va tornar a sentir aquell soroll brillant de veus sobre l'aigua.

-Bé, vaig a remullar-me -va dir, encara amb la sensació que no podia escollir cap altre mitjà de

transport. Es va capbussar dins l'aigua freda dels Sachs i, panteixant, gairebé ofegant-se, va nedar d'un extrem a l'altre de la piscina-. La Lucinda i jo tenim moltíssimes ganes de veure-us -va dir en acabat, per damunt del muscle, mirant cap a calcs Biswanger-. Ens sap greu haver deixat passar tant de temps, us trucarem molt aviat.

Va creuar uns quants camps fins a arribar a calcs Biswanger, d'on venia el soroll de gresca. Seria un plaer donar-li una copa, amb molt de gust li donarien una copa. Els Biswanger els convidaven a ell i a la Lucinda a sopar quatre cops l'any i amb sis setmanes d'antelació. Sempre els refusaven les invitacions, i tot i així ells els les continuaven enviant, negant-se a entendre les realitats rígides i poc democràtiques de la societat a la qual pertanyien. Eren la mena de persones que parlaven dels preus de les coses a les festes, intercanviaven pronòstics borsaris confidencials durant el sopar i en acabat explicaven acudits verds a un públic mixt. No pertanyien al cercle d'en Neddy; ni tan sols eren a la llista de felicitacions de Nadal de la Lucinda. Va anar cap a la piscina amb sentiments d'indiferència, caritat i una certa incomoditat, ja que semblava que fosquejava i eren en l'època de l'any en què els dies s'allargaven més. La festa era sorollosa i atapeïda. La Grace Biswanger era la mena d'amfitriona que convidava l'optometrista, el veterinari, l'agent immobiliari i el dentista. No hi havia ningú nedant, i el crepuscle, reflectit damunt l'aigua de la piscina, emetia un llambreig hivernal. Hi havia barra i en Ned hi va fer cap. Quan la Grace Biswanger el va veure se li va acostar, no amb afecte, com ell tenia tot el dret d'esperar, sinó amb agressivitat.

-Vaja, en aquesta festa hi ha de tot -va dir ella en veu alta-; fins i tot un intrús.

Ella no podia posar-lo en evidència davant de tothom; i com que ho tenia clar no es va immutar.

-I com a intrús que sóc -va demanar amb cortesia-, ¿em mereixo una copa?

-Serveix-te tu mateix -va dir ella-. Pel que es veu no fas gaire cas de les invitacions. La Grace li va girar l'esquena i va anar a parlar amb uns altres convidats, i ell va anar a la barra i va demanar un whisky. El cambrer l'hi va servir, però ho va fer brusquement. El seu era un món en què els empleats domèstics feien d'àrbitres en l'escala social, i el fet de ser rebutjat per un bàrman de mitja jornada volia dir que havia patit alguna pèrdua d'estima social. O potser aquell home era nou i no estava al corrent de res. Llavors va sentir com la Grace deia darrere seu:

-Es van arruïnar de la nit al dia, només els van quedar els ingressos, i un diumenge ell es va presentar aquí borratxo i ens va demanar que li deixéssim cinc mil dòlars...

Sempre parlava de diners. Allò era pitjor que intentar menjar-se els pèsols amb ganivet. Es va capbussar dins la piscina, la va travessar nedant i se'n va anar.

La piscina següent de la seva llista, l'antepenúltima, pertanyia a la seva examant, la Shirley Adams. Allà es podria curar de qualsevol ferida que hagués rebut a calcs Biswanger. L'amor -la gresca sexual, de fet- era l'elixir suprem, el calmant, la píndola de color llampant que retornaria al seu cor el pas enèrgic i l'alegria de viure. S'havien embolicat la setmana anterior, el mes anterior, l'any anterior. No ho recordava. Havia trencat ell, era ell qui dominava la relació, i va creuar la porta del mur que envoltava la piscina sense ni una engruna de confiança en si mateix. En certa manera semblava que la piscina fos seva, ja que l'amant, sobretot l'il·lícit, gaudeix de les possessions de la seva estimada amb una autoritat desconeguda dins l'àmbit del sagrat matrimoni. Ella era allà, amb els seus cabells de color de bronze, però aquell cos, a la vora de l'aigua atzur il·luminada, no li va despertar cap record profund. Havia estat una aventura informal, va pensar, tot i que quan ell va trencar ella havia plorat. Semblava confosa, i en Ned es va preguntar si encara devia estar ferida. ¿Que potser tornaria a plorar? Tant de bo que no.

-¿Què vols? -va preguntar ella.

-Travesso el comtat nedant.

-Déu del cel. ¿Que no penses créixer mai, tu?

-¿Què passa?

-Si véns perquè et deixi diners -va dir ella-, no et penso donar ni un centau més.

-Em podries oferir una copa.

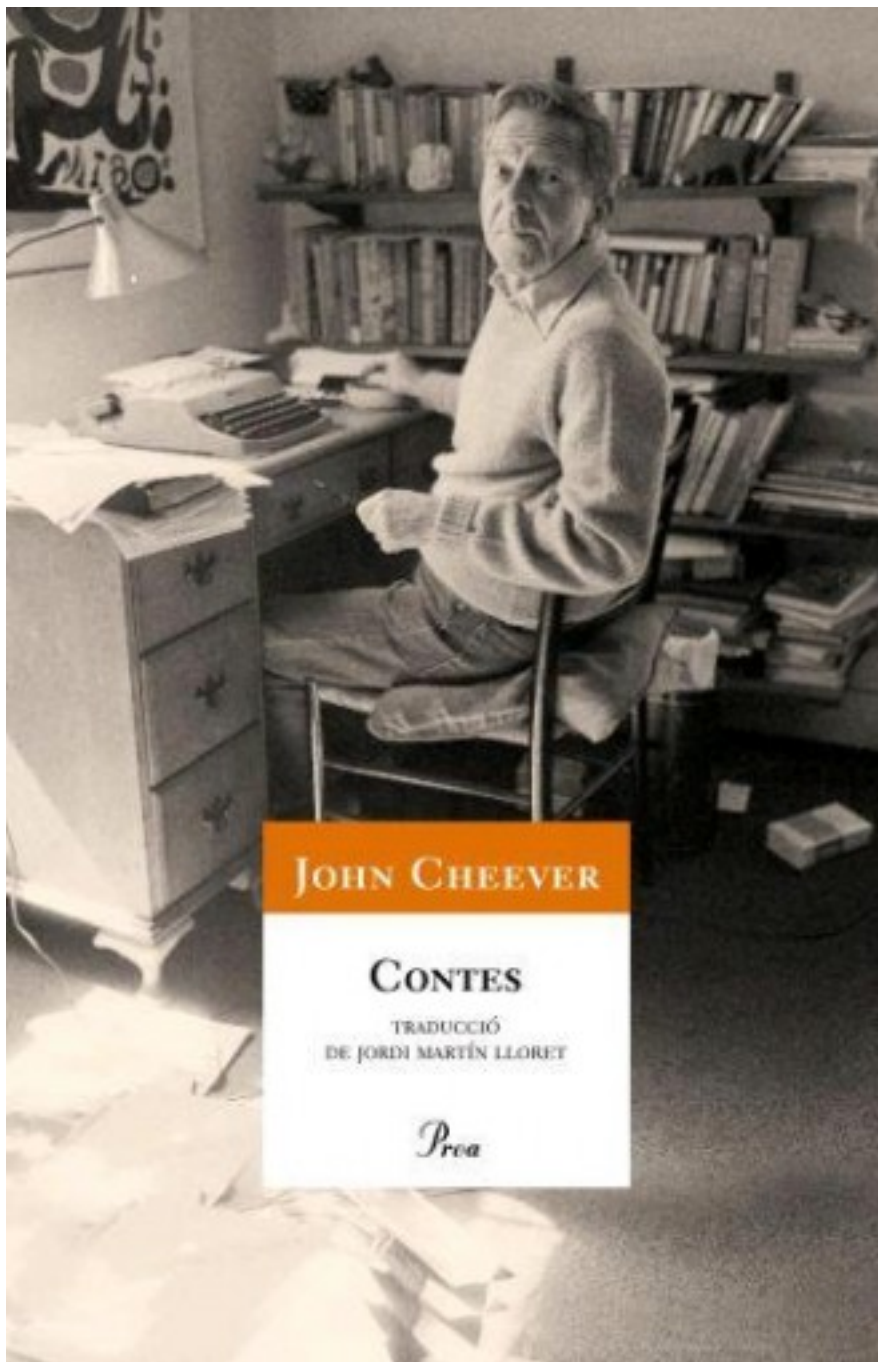
-Podria, però no ho faré. No estic sola.

-Bé, doncs, me'n vaig.

Es va capbussar i va travessar la piscina, però quan va intentar donar-se impuls per pujar a la vora es va adonar que s'havia quedat sense força als braços i a les espatlles, i va haver de xipollejar cap a l'escala per sortir de l'aigua. Va mirar per damunt del muscle i va veure un home jove dins la caseta de banys il·luminada. Mentre sortia per la gespa a les fosques va ensumar en l'ambient crisantems o calèndules; una persistent aroma tardorenca, forta com l'olor de benzina. Va aixecar la vista i va veure que havien sortit les estrelles, però, ¿per què li semblava que veia Andròmeda, Cèfeus i Cassiopea? ¿Què se n'havia fet, de les constel·lacions de l'estiu? Es va posar a plorar.

Probablement era el primer cop que plorava en la seva vida adulta, i sens dubte el primer cop en tota la vida que se sentia tan desgraciat, mort de fred, cansat i desconcertat. No entenia la descortesia d'aquell barmen ni la d'una amant que se li havia agenollat i li havia amarat els pantalons de llàgrimes. Havia nedat massa, havia passat massa estona submergit, i el nas i la gola li feien mal de tanta aigua. El que necessitava era una copa, companyia, i roba neta i eixuta, i si bé podria haver travessat directament la carretera per tornar a casa, va anar a la piscina dels Gilmartins. Allà, per primer cop en la seva vida, no es va capbussar, sinó que va baixar els esglaons per ficar-se dins l'aigua glaçada i va nedar alternant braçades de crol i de braça, un estil coix que devia haver après de jove. Va anar a calcs Clyde tentinejant de cansament, i va recórrer xipollejant la llargada de la piscina aturant-se cada dos per tres amb la mà al rastell per descansar. Va pujar l'escala i es va preguntar si encara li quedaven forces per arribar a casa. Havia fet el que volia, havia travessat el comtat nedant, però l'esgotament l'havia deixat tan atuït que la victòria li semblava confusa. Encorbat, agafant-se als pilars de les tanques, va enfilejar el camí de l'entrada de casa seva.

Tot era a les fosques. ¿Tan tard era, que tothom se n'havia anat a dormir? ¿La Lucinda s'havia quedat a sopar a calcs Westerhazy? ¿O potser les nenes l'havien anat a buscar, o eren en un altre lloc? ¿Que no havien acordat, com sempre feien els diumenges, que refusarien totes les invitacions i es quedarien a casa? Va intentar obrir les portes del garatge per veure si hi eren els cotxes, però eren tancades amb clau i els tiradors li van tacar les mans de rovell. Mentre anava cap a la casa va veure que la força de la tempestat havia després un dels canalons de la teulada, que penjava per damunt de la porta principal com una vareta de paraigua, però va pensar que ja el repararia al matí. La casa era tancada amb clau, i va pensar que la beneïta de la cuinera o la beneïta de la minyona la devien haver tancat, fins que va recordar que feia temps que no tenien ni minyona ni cuinera. Va cridar, va copejar la porta, va intentar forçar-la amb l'espatlla, i llavors, en mirar dintre per les finestres, va veure que la casa era buida.

Contes (<http://www.grup62.cat/livre-contes-101207.html>)

© John Cheever

© traducció: Jordi Martín Lloret

© d'aquesta edició: Proa, 2007